

De l'utilité du poète comique, en général, et d'Aristophane, en particulier
(paroles du coryphée directement adressées au public athénien)

Ἐξ οὗ γε χοροῖσιν ἐφέστηκεν τρυγικοῖς ὁ διδάσκαλος ἡμῶν,
οὐπω παρέβη πρὸς τὸ θέατρον λέξων ὡς δεξιὸς ἐστίν·
διαβαλλόμενος δ' ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἐν Ἀθηναίοις ταχυβούλοις,
ὡς κωμῶδεϊ τὴν πόλιν ἡμῶν καὶ τὸν δῆμον καθυβρίζει,
ἀποκρίνασθαι δεῖται νυνὶ πρὸς Ἀθηναίους μεταβούλους.
Φησὶν δ' εἶναι πολλῶν ἀγαθῶν αἴτιος ἡμῖν ὁ ποιητής,
παύσας ἡμᾶς ξενικοῖσι λόγοις μὴ λίαν ἐξαπατᾶσθαι,
μήθ' ἦδεσθαι θωπευομένους, μήτ' εἶναι χαινοπολίτας.
Πρότερον δ' ἡμᾶς ἀπὸ τῶν πόλεων¹ οἱ πρέσβεις ἐξαπατῶντες
πρῶτον μὲν ἰοστεφάνους ἐκάλουν· κάπειδι τούτῳ τις εἶποι,
εὐθὺς διὰ τοὺς στεφάνους ἐπ' ἄκρων τῶν πυγιδίων ἐκάθησθε.
Εἰ δέ τις ἡμᾶς ἰποθωπεύσας λιπαρὰς καλέσειεν Ἀθήνας,
ἠύρετο πᾶν ἂν διὰ τὰς λιπαράς, ἀφύων τιμὴν περιάψας.
Ταῦτα πῆσας πολλῶν ἀγαθῶν αἴτιος ἡμῖν γεγένηται,
καὶ τοὺς δῆμους ἐν ταῖς πόλεσιν δείξας ὡς δημοκρατοῦνται.
Τοιγάρτοι νῦν οὐκ² τῶν πόλεων τὸν φόρον ἡμῖν ἀπάγοντες
ἦξουσιν ἰδεῖν ἐπιθυμοῦντες τὸν ποιητὴν τὸν ἄριστον,
ὅστις παρεκινδύνευσ' ἐν Ἀθηναίοις εἰπεῖν τὰ δίκαια.
Οὕτω δ' αὐτοῦ περὶ τῆς τόλμης ἤδη πόρρω κλέος ἦκει,
ὅτε καὶ βασιλεὺς Λακεδαιμονίων τὴν πρεσβείαν βασανίζων
ἠρώτησεν πρῶτα μὲν αὐτοὺς πότεροι ταῖς ναυσὶ κρατοῦσιν,
εἶτα δὲ τούτον τὸν ποιητὴν ποτέρους εἶποι κακὰ πολλὰ·
τούτους γὰρ ἔφη τοὺς ἀνθρώπους πολὺ βελτίους γεγενῆσθαι
καὶ τῷ πολέμῳ πολὺ νικῆσειν τούτον ξύμβουλον ἔχοντας.

Aristophane

¹ Les cités alliées, comme aussi au vers 15.

² = (ici) οἱ ἐκ.